

Inhoud

Voorwoord	11
1 Inleiding	13
2 Doelgroep en doel	15
2.1 Inleiding	15
2.2 Doelgroep	15
2.3 Factoren die een rol spelen	17
2.4 Doel	18
3 Werkzame elementen	21
3.1 Inleiding	21
3.2 Competentiegericht, oplossingsgericht en systeemgericht werken	21
3.3 Competentiemodel	22
4 Basishouding	27
4.1 Inleiding	27
4.2 Presentiebenadering	27
4.3 Basishouding professional	28
5 Fasering	31
5.1 Inleiding	31
5.2 Aanmelding	31
5.3 Informatie verzamelen en opstellen van een plan van aanpak	33
5.4 Uitvoering	34
5.5 Afsluiting en nazorg	35
5.6 De fasering in schema	36
6 Verzamelen en analyseren van informatie en doelen stellen	37
6.1 Inleiding	37
6.2 Observeren en luisteren	38
6.3 Vragen naar gewenste veranderingen en oplossingen	46
6.4 Hulpmiddelen bij het verzamelen van informatie	49
6.5 Competentieanalyse	72
6.6 Plan van aanpak: doelen en acties	75

7	Vaardigheden leren	83
7.1	Inleiding	83
7.2	Concreet omschrijven van gedrag in stappen	84
7.3	Waaroms	85
7.4	Feedback	85
7.5	Instructie of suggestie	89
7.6	Model staan	91
7.7	Voordoen en oefenen: de gedragsoefening	92
7.8	Discriminatie training	101
7.9	Samenvatting: checklist voor de technieken	103
8	Beïnvloeding van gedachten en gevoelens	105
8.1	Inleiding	105
8.2	Storende en helpende gedachten	105
8.3	Onderkennen van en leren omgaan met gevoelens	114
8.4	Samenvatting: checklist voor de technieken	119
9	Informatie en advies en het oplossen van keuzeproblemen	121
9.1	Inleiding	121
9.2	Informatie en advies	121
9.3	Drie-dimensiemodel	123
9.4	Keuzeproblemen en conflictsituaties oplossen	125
9.5	Samenvatting: checklist voor de technieken	134
10	Versterking van steun door het sociaal netwerk	135
10.1	Inleiding	135
10.2	Analyse van de steun van het sociaal netwerk	136
10.3	Jongeren motiveren om personen uit het sociaal netwerk te betrekken	139
10.4	Personen uit het sociaal netwerk benaderen	141
10.5	Gesprekken met personen uit het sociaal netwerk over versterking van steun	142
10.6	Uitbreiding van het sociaal netwerk	146
10.7	Maatjes	147
10.8	Tot slot	150
11	Opvoedingsvaardigheden voor ouders van adolescenten	151
11.1	Inleiding	151
11.2	Vijf opvoedingsthema's	152
11.3	Luisteren, overleggen en sturen	152
11.4	Ouders leren om gedrag te analyseren	154
11.5	Praten met pubers	155
11.6	Opvoedingsvaardigheden oefenen	156
11.7	Gedragskaart	156
11.8	Gedragscontract	159
11.9	Goed voor jezelf zorgen	160

12 Afsluiting: houvastplan, evaluatie en nazorg	161
12.1 Inleiding	161
12.2 Houvastplan	161
12.3 Eindevaluatie	163
12.4 Nazorg	163
Referenties	165
Bijlage 1: Bouwschema Kortdurende Hulp 12-23	167
Bijlage 2: Aanmeldingsformulier	171
Bijlage 3: Formulier Basisinformatie Jongere	175
Bijlage 4: Doelkaarten	183
Bijlage 5: Situatie, krachtenanalyse en wensen	189
Bijlage 6: Plan van aanpak	191
Bijlage 7: (Tussen)evaluatie	193
Over de auteur	195